

**ВИЗНАЧЕННЯ ТЕНДЕНЦІЙ ВПЛИВУ НЕДІЮЧИХ КРЕДИТІВ НА ОБСЯГ
ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ БАНКІВ**

Проаналізовано показники та індикатори капіталізації банків України. Встановлено основні причини недостатнього рівня капіталізації вітчизняних банків. Визначено, що низька якість активів банків обумовлена високим обсягом недіючих кредитів. За результатами аналізу побудовано трендові та кореляційно-регресійні моделі впливу проблемних кредитів на власний капітал банків.

Ключові слова: банк, банківська система, кредит, проблемний кредит, недіючий кредит, власний капітал банку, фінансова стійкість банку, ліквідність банку, банкрутство банку.

OLIINYK A., LEVCHUK J.
Khmelnitskyi National University

**DETERMINATION OF TENDENCIES OF INFLUENCE OF INACTIVE CREDITS ON
VOLUME OF PROPERTY ASSET OF BANKS**

The purpose of the article is to study the trends of the impact of non-performing loans on the volume of equity capital of banks and the construction of a correlation-regression model of the impact of problem loans on equity capital of banks. The problem of improving the mechanism of counteracting bankruptcy of banks leads to the objective need to study the impact of equity on the volume of non-performing loans, analysis and modelling of this process in modern banking practice, as well as finding effective ways to determine its level of adequacy to problem assets. The indicators and indicators of capitalization of Ukrainian banks are analyzed. The main reasons of insufficient level of capitalization of domestic banks are established. It is determined that the low quality of bank assets is due to the high volume of non-performing loans. According to the results of the analysis, trend and correlation-regressive models of the impact of problem loans on the equity capital of banks have been constructed. An analysis of the state of capitalization of domestic banks shows that during 2007-2013 a positive tendency was observed for an increase in the authorized and equity capital of the Ukrainian banking system. However, in 2014-2015, we have a sharp fall in the volume of equity and its growth rates with a positive dynamics of the increase in authorized capital. On the one hand, we have an increase in the authorized capital, and from another decline in equity, that is, most of it is used to cover losses and losses from risk activities. The presence of a significant volume of problem credit indebtedness of banks negatively affects both the quality of their loan portfolios and the amount of their equity. This, in turn, leads to a reduction of the norm (H2) - the sufficiency of regulatory capital, reduces the efficiency of banking activities, investors' confidence in the banking system and significantly complicates the lending of the country's economy. As a result, banks suffer (traditionally the main income they receive from lending) and the economy of a country that does not receive sufficient funding in times of crisis.

Keywords: bank, banking system, credit, problem credit, inactive credit, property asset of bank, financial firmness of bank, liquidity of bank, bankruptcy of bank.

Постановка проблеми

Банківська система відіграє ключову роль у національній економіці та є основою розвитку вітчизняного ринку банківських послуг. Стабільність та надійність її функціонування залежить від здатності вчасно розпізнавати та протидіяти загрозам і кризовим явищам, які супроводжують банківську діяльність і можуть стати причиною банкрутства банків. На даному етапі розвитку вітчизняна банківська система найбільше потерпає через високий обсяг недіючих кредитів.

Сьогодні вітчизняні банки здійснюють діяльність в умовах нестійкої політичної та соціально-економічної ситуації в країні, знецінення національної валюти, високого рівня тіньової економіки, значного розшарування рівня доходів населення, криміналізації банківського сектору, недосконалої правової бази, і як результат недовіри населення до банківського сектору. Очевидно, що дана ситуація формує для банківських установ різноманітні загрози, зокрема на ринку кредитування, які супроводжуються значними фінансовими втратами та банкрутством. Так протягом 2014–2016 років з ринку виведено 93 банків. Тому за даних умов виникає об'єктивна необхідність приділяти підвищену увагу забезпеченню протидії банкрутству банків, зокрема дослідженню впливу власного капіталу на обсяги недіючих кредитів банків. Відмітимо, що оптимальний за рівнем, збалансований та достатній за обсягом власний капітал банку дає змогу забезпечувати прибутковість, ліквідність, довіру з боку клієнтів тощо.

Проблема удосконалення механізму протидії банкрутству банків зумовлює об'єктивну необхідність дослідження впливу власного капіталу на обсяг недіючих кредитів, аналізу та моделювання даного процесу в сучасній банківській практиці, а також пошуку ефективних шляхів визначення рівня його адекватності проблемним активам. З огляду на це, актуальним є збільшення рівня капіталізації банківської системи України як необхідної умови її протидії банкрутствам банків, забезпечення фінансової стійкості та надійності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Вагомий внесок у дослідження даної проблематики зробили відомі вітчизняні науковці: Г.М. Азаренкова, М.Д. Алексеєнко, О.І. Барановський, Т.М. Болгар, Т.А. Васильєва, О.Д. Вовчак,

О.В. Дзюблюк, І.Б. Івасів, В.В. Коваленко, А.Я. Кузнєцова, В.І. Міщенко, А.М. Мороз, С.В. Науменкова, Л.О. Примостка, О.О. Чуб та інші.

Відаючи належне доробку науковців, слід зауважити, що не всі аспекти даної проблеми в достатній мірі досліджені, зокрема, це стосується впливу власного капіталу на обсяг недіючих кредитів банків, аналізу та моделювання даного процесу для прогнозування тенденцій розвитку банківської системи, що й визначило наукову новизну проведеного дослідження.

Зауважимо, що сучасний стан банківської системи України характеризується доволі високою часткою недіючих кредитів (станом на 01.01.2017 35% за оцінкою НБУ) у портфелях банків і недостатньою капіталізацією. Тому **метою роботи** є дослідження тенденцій впливу недіючих кредитів на обсяг власного капіталу банків та побудова кореляційно-регресної моделі впливу проблемних кредитів на власний капітал банків.

Виклад основного матеріалу дослідження

У відповідності із захисною функцією, власний капітал банку виступає певним гарантом стабільності та надійності банківської діяльності. Так у випадку, коли стан погашення кредиту є незадовільним або поганим, як правило при наявності недіючих кредитів, частину власного капіталу банк може спрямувати на погашення проблемних кредитів і тим самим забезпечити свою ліквідність та платоспроможність. Тому чим нижче значення показника співвідношення проблемних кредитів без врахування сформованих резервів до власного капіталу банку, тим надійнішим є банк і в цілому банківська система України.

Запорукою протидії банкрутству банків є підвищення рівня їх капіталізації, як важливого чинника забезпечення фінансової стійкості та надійності функціонування. Достатній рівень капіталізації банку є необхідною умовою протидіяти (згідно з захисною функцією капіталу) негативним наслідкам ризикової та збиткової діяльності, загрозам платоспроможності, тощо. Тому проаналізуємо основні показники капіталізації банківської системи України протягом 2007–2015 років (таблиця 1).

Таблиця 1

Показники капіталізації банківської системи України протягом 2007-2015 років (складено за джерелами [1; 2])

Показники	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Власний капітал, млрд грн.	69,6	119,3	115,2	137,7	155,5	169,3	192,6	148,0	103,7
Темп зростання власного капіталу, %	-	171,4	96,6	119,5	112,9	108,9	113,8	76,8	70,1
Внутрішній валовий продукт (ВВП), млрд грн.	720,7	948,1	913,3	1079,3	1299,9	1404,7	1465,2	1586,7	-
Темп зростання ВВП, %	-	131,6	96,3	118,2	120,4	108,1	104,3	106,9	-
Питома вага власного капіталу у ВВП, %	9,7	12,6	12,6	12,8	11,9	12,0	13,1	9,5	-
Статутний капітал, млрд грн.	42,9	82,5	119,2	145,9	171,9	175,2	185,2	180,2	206,7
Темп зростання статутного капіталу, %	-	192,3	139,4	122,4	117,8	101,9	105,7	97,3	114,7
Питома вага статутного капіталу у власному капіталі, %	61,6	71,7	103,5	106,0	110,6	103,5	96,2	121,8	199,3
Фінансовий результат, млрд грн.	6,6	7,3	-38,5	-13,0	-7,7	4,9	1,4	-53,0	-57,3
Темп зростання фінансового результату, %	-	110,6	-527,4	33,8	59,2	-63,6	28,6	-3785,7	108,1

Протягом 2013 року обсяг власного капіталу вітчизняних банків, за досліджуваній період, досяг свого максимуму і становив 192,6 млрд грн, що на 23,3 млрд грн (13,8%) більше, ніж у 2012 році. Проте, у 2014 році власний капітал банків зменшився до 148,0 млрд грн (темпер приросту -23,2%). У 2015 році власний капітал банків зменшився на 44,3 млрд грн до 103,7 млрд грн з темпом приросту -29,9%. Зауважимо, що темп приросту, як і темп зростання власного капіталу, починаючи з 2011 року (крім 2013 року) мав спадний характер. Як видно з таблиці 1 переважно банки нарощували власний капітал шляхом збільшення статутного капіталу. У той же час, сукупний власний капітал є меншим, ніж статутний, що пояснюється значними обсягами нагромаджених збитків упродовж 2009–2011 та 2014-2015 років (таблиця 1).

Частка власного капіталу банків у ВВП протягом 2008–2012 років суттєво не змінювалася (коливалась від 12% до 13,1%), а в 2014 році становила 9,5%. Це є свідченням слабкості банківської системи України щодо забезпечення достатності власного капіталу та підвищує ризикованість діяльності банків. Фактично вітчизняна банківська система не є конкурентною для банківських систем Європи, адже в країнах Європейського Союзу цей показник становить – понад 40% [3, с.17]. У той же час, існує точка зору, що для підтримання нормальної дієздатності банківської системи обсяг власного капіталу банків має становити не менш як 5-7% від ВВП [4, с.44]. Зважаючи на той факт (таблиця 1), що темпи зростання власного капіталу банків приблизно відповідають темпам зростання ВВП, можна зробити висновок, що розвиток банківської системи адекватний розвитку економіки країни. Суттєві коливання темпів зростання власного капіталу банківської системи України з 171,4% до 99,1% та з 113,8% до 76,8% протягом 2009 та 2014 років були зумовлені збитковим результатом діяльності банків, рівень якого становив -38,5 млрд грн (2009 р.) порівняно з +7,3 млрд грн (2008 р.), -53,0 млрд грн (2014 р.) порівняно з +1,4 млрд грн (2013 р.) та -57,3 млрд грн у 2015 році (таблиця 1).

Слід зазначити, що вітчизняні банки постійно збільшували статутний капітал переважно з метою розширення або підтримки діяльності у разі необхідності, за винятком новостворених і деяких банків, які нарощували капіталізацію з метою виконання законодавчо встановлених вимог щодо мінімального розміру статутного та регулятивного капіталів.

У відповідності з новими стандартами Базельської угоди III для збільшення адекватності регулятивного капіталу з 8% до 10,5% НБУ встановив обов'язкові вимоги щодо мінімального розміру регулятивного капіталу, яких мають дотримуватися банки. Так, станом на кінець липня 2011 року були встановлені вимоги до мінімального регулятивного капіталу (Н1) банків у розмірі 120 млн грн, а з 2014 року збільшено до 500 млн грн.

Ми вважаємо, що запропонована Базельським комітетом система показників капіталу банків дає комплексну оцінку темпу зростання капіталу та його адекватності активам зважених на ступінь ризику. У цілому вони визначають рівень достатності капіталу банків за такими основними напрямками: визначення основних показників достатності капіталу банків, аналіз адекватності капіталу, ефективність використання ресурсів, оцінка залежності банківського капіталу від банківських ризиків, зовнішніх джерел фінансування, тощо (таблиця 2).

Таблиця 2

**Індикатори оцінки рівня капіталізації банків України протягом 2007–2015 рр.
(розраховано за джерелами [1; 2])**

Показники	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Коефіцієнт капіталізації, %	11,6	12,9	13,1	14,6	14,8	15,0	15,1	11,2	8,3
Темп приросту власного капіталу, %	-	71,4	-3,4	19,5	12,9	8,9	13,8	-23,2	-29,9
Норматив адекватності регулятивного капіталу, %	13,92	14,01	18,08	20,83	18,90	18,06	18,26	15,60	12,74
Співвідношення приросту капіталу до активів, %	-	131,0	76,4	278,6	108,4	129,0	103,0	-773,3	636,2
Коефіцієнт захищеності коштів клієнтів капіталом	4,0	2,9	2,7	3,0	3,2	3,4	3,5	4,6	6,8
Коефіцієнт захищеності наданих кредитів капіталом	6,97	6,7	6,5	5,5	5,3	4,8	4,7	6,8	9,3
Рентабельність капіталу (ROE), %	12,67	8,51	-32,52	-10,19	-5,27	3,03	0,81	-30,46	-51,91
Рентабельність активів (ROA), %	1,50	1,03	-4,38	-1,45	-0,76	0,45	0,12	-4,07	-5,46
Коефіцієнт покриття зобов'язань, %	13,1	14,8	15,1	17,1	17,3	17,7	17,7	12,7	9,0

Аналізуючи дані таблиці 2 можна зробити висновок про неоднозначну оцінку достатнього рівня капіталізації, надійності та стабільності вітчизняних банків. Так, в посткризовий період протягом 2010-2013 років коефіцієнт капіталізації банків мав тенденцію до незначного зростання з 14,6% у 2010 році до 15,1% у 2013 році. Це є свідченням збільшення частки власного капіталу у структурі пасивів, тобто банки докапіталізовувались. Однак, у цей час простежується негативна тенденція приросту власного капіталу з 19,5% в 2010 році до 13,8% в 2013 році. Протягом 2014-2015 років частка власного капіталу у загальному обсязі пасивів банківської системи продовжувала катастрофічно зменшуватись з 11,2% до 8,3%, а приріст власного капіталу відповідно з -23,2% до -29,9%.

Значення нормативу адекватності регулятивного капіталу (Н2) відповідає рекомендованому значенню (10%), а в 2010 році перевищення було удвічі більшим 20,83%). У той же час темпи приросту капіталу не є адекватними темпам приросту активів. Так у 2010 році приріст капіталу був у 2,8 разів більшим (278,6%), а у 2015 році у 6,4 разів більшим за приріст активів. У 2014 році приріст капіталу був навпаки, у 7,7 разів меншим (-773,3%) за приріст активів. Це дає підстави стверджувати про активізацію нагромадження (зменшення) власного капіталу або ж збільшення обсягів кредитування.

Слід відзначити, що в банківській системі України намітилась тенденція до збільшення коефіцієнту захищеності коштів клієнтів власним капіталом з 2,9 у 2008 році до 6,8 у 2015 році. При цьому коефіцієнт захищеності виданих кредитів власним капіталом зменшувався з 6,97 (у 2007 р.) до 4,7 (у 2013 р.), а протягом 2014-2015 років зріс з 6,8 до 9,3. Таким чином, вітчизняні банки дбають про захищеність коштів клієнтів та забезпеченість кредитних операцій власним капіталом. Тому можна зробити висновок про наявність потенційної можливості додаткового нарощення обсягів коштів клієнтів та кредитного портфеля при збереженні фінансової стійкості банків.

Важливою характеристикою фінансової стійкості банку є якість його активів. Якість активів характеризують неоднаково, зокрема, визначають дохідність активів, рівень ризику, частку дохідних активів, рівень диверсифікованості, частку непрацюючих та неприбуткових активів. Поняття «якість активів» відображає ступінь (величину) закладеного в активах ризику. Якість активів обернено пропорційна до частки безнадійних та неповернутих коштів за кредитними операціями. Щодо ризикових активів – потрібно, щоб їх частка не була як надмірно високою, так і надмірно низькою, оскільки це негативно впливає на фінансову активність і дохідність банку.

Таким чином, якість активів можна оцінити з точки зору рівня їх ліквідності, ризикованості та рентабельності. Очевидно, що структура та якість активів позначається на рівнях ліквідності та платоспроможності банку. Слід зазначити, що важливими умовами є не лише кількісне зростання активів, а й якісні їх зміни, зокрема зменшення частки непрацюючих активів.

Недіючі кредити відповідно до чинної класифікації НБУ, охоплюють сумнівні та безнадійні до повернення кредити, відображені в балансі, та не враховують депозити, позабалансові зобов'язання за гарантіями та з кредитування, за якими оцінюється кредитний ризик. Згідно з рекомендаціями МВФ, кредити вважають недіючими, якщо сплата основної суми та процентів за ними прострочені на три місяці (90 днів) або більше. Динаміку обсягів недіючих кредитів вітчизняних банків за 2007–2015 роки показано в таблиці 3.

Таблиця 3

**Динаміка обсягів недіючих кредитів банків України протягом 2007–2015 рр.
(розраховано за джерелом [1])**

Показники	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Кредити надані, млрд грн.	485,4	792,2	747,4	755,0	825,3	815,3	911,4	1006,4	965,1
Недіючі кредити, млрд грн.	233,6	30,6	105,5	120,4	126,3	169,3	152,9	191,1	270,5
Співвідношення недіючих кредитів без урахування резервів до капіталу, %	313,8	9,16	31,97	29,17	25,76	36,03	30,65	61,07	129,0
Співвідношення недіючих кредитів до сукупних валових кредитів, %	48,12	3,88	13,70	15,27	14,73	16,54	12,89	18,98	28,03

Як бачимо за даними таблиці 3, протягом періоду 2007–2015 років спостерігаються високі значення показника співвідношення недіючих кредитів без урахування резервів до капіталу. Виключення складає лише 2008 рік – 9,2%. Зростання у 2014 році даного показника до – 61,07% пов'язано не лише з погіршенням якості активів, а й запровадженням нової класифікації кредитів НБУ відповідно до Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25 січня 2012 р. № 23. Однак, зростання показника співвідношення недіючих кредитів без урахування резервів до капіталу в 2015 році до рівня 129,0% є причиною погіршення якості активів банків, і як результат визнання НБУ неплатоспроможними 33 банки (протягом 2014-2015 років – 66 банки). Показник співвідношення недіючих кредитів до сукупних валових кредитів також мав тенденцію до зростання і станом на 01.01.2016 становив 28,03%.

Причин, що призвели до появи недіючих кредитів у банківській системі України багато. По-перше, девальвація гривні призвела не лише до номінального перерахунку обсягів валютних проблемних кредитів, а й до реального зниження фінансового стану багатьох позичальників. Погіршення платоспроможності та зменшення фактично генерованого грошового потоку клієнтів відбулося як внаслідок девальвації, так і через зменшення виручки від продажу підприємствами товарів та послуг окремих галузей виробництва, зокрема імпортерів.

По-друге, банки зазнали втрат внаслідок анексії Криму та законодавчих заборон на здійснення банківської діяльності на тимчасово окупованій території. Вплинуло на погіршення якості активів оголошення надзвичайного стану функціонування банківської системи в Донецькій та Луганській областях. Через воєнні дії НБУ заборонив повноцінно працювати з портфелем позичальників на території антитерористичної операції.

По-третє, значний тиск на якість кредитів продовжує чинити і традиційно слабка система захисту прав кредиторів. Сьогодні процес стягнення заборгованості триває 3-5 років, у результаті примусового продажу майна банки отримують 25–50% ринкової вартості майна. Крім того, банки витрачають кошти на судове провадження. Є суттєві проблеми з продажем житлової нерухомості [5].

За результатами аналізу нами побудовано трендові та кореляційно-регресійні моделі впливу проблемних кредитів на власний капітал банків протягом 2000–2014 років (рис. 1–3).

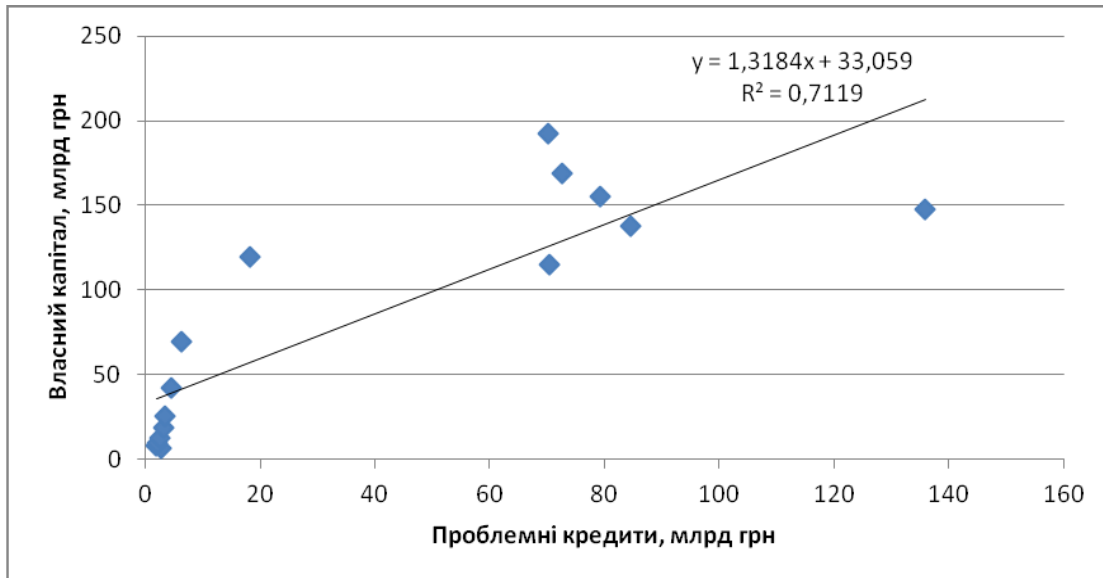

Рис. 1. Трендова модель впливу проблемних кредитів на власний капітал банків протягом 2000–2014 років

Як видно з рисунку 1 при зростанні проблемних кредитів на 1 млрд грн власний капітал банку має зрости на 1,3184 млрд грн для покриття ризиків за активними операціями вітчизняних банків. Побудована модель є адекватною, адже коефіцієнт детермінації показує, що 71,2% варіації власного капіталу пояснюється зміною проблемних кредитів банків.

Кореляційно-регресна модель впливу проблемних кредитів на власний капітал банків протягом 2000–2014 років підтверджує точність вище отриманих результатів (рис. 2).

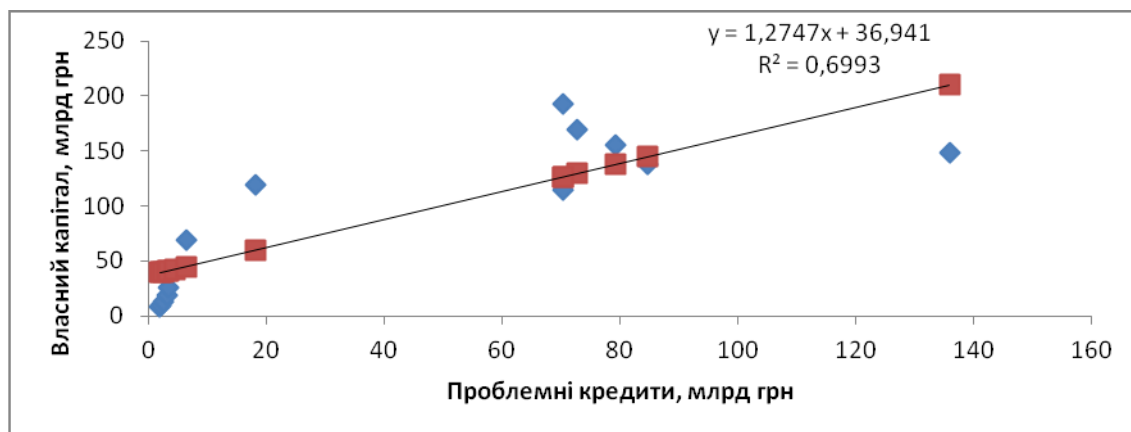

Рис. 2. Кореляційно-регресна модель впливу проблемних кредитів на власний капітал банків протягом 2000–2014 років (побудовано авторами)

Як видно з рисунку 2 при зростанні проблемних кредитів на 1 млрд грн власний капітал банку має зрости на 1,2747 млрд грн для покриття ризиків за активними операціями вітчизняних банків. У даному випадку 69,9% варіації власного капіталу пояснюється зміною проблемних кредитів банків.

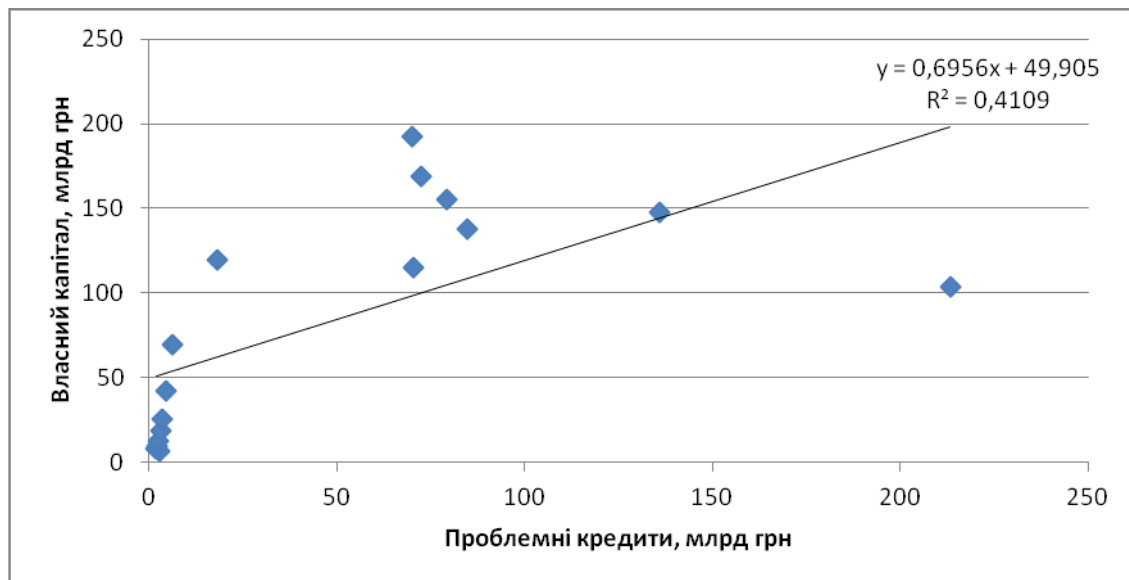

Рис. 3. Трендова модель впливу проблемних кредитів на власний капітал банків протягом 2000–2015 років

У той же час трендова модель впливу проблемних кредитів на власний капітал банків протягом 2000-2015 років втрачає точність, адже лише 41,1% варіації власного капіталу пояснюється зміною проблемних кредитів банків (рисунок 3). Очевидно, що причиною такого розриву є неповна інформація оприлюднена НБУ щодо діяльності банків у 2015 році, зокрема відсутні статистичні дані про діяльність неплатоспроможних банків.

Висновки

Результати проведеного дослідження впливу недіючих кредитів на власний капітал банків дозволили сформулювати такі висновки.

1. Аналіз стану капіталізації вітчизняних банків, показує, що протягом 2007–2013 років спостерігалася позитивна тенденція до збільшення обсягу статутного та власного капіталу банківської системи України. Однак, у 2014-2015 роках маємо різке падіння обсягів власного капіталу та темпів його зростання при позитивній динаміці зростання статутного капіталу. З однієї сторони маємо зростання статутного капіталу, а з іншої падіння обсягів власного капіталу, тобто велика частина його використовується на покриття збитків і втрат від ризикової діяльності. Це свідчить про низький рівень капіталізації вітчизняної банківської системи, а також підтверджується незначною часткою власного капіталу у ВВП, невідповідністю темпів приросту капіталу темпам приросту активів, недостатнім рівнем рентабельності капіталу та активів, зростаючим рівнем проблемних кредитів банків, що значно ускладнює, а іноді унеможлиблює протидію їх банкрутству.

2. Система індикаторів рівня капіталізації вітчизняних банків свідчить про неоднозначну оцінку достатності їх власного капіталу. На фоні відповідності значень коефіцієнтів співвідношення регулятивного капіталу до зважених за ризиком активів нормативним значенням (не менше 10%), що свідчить про спроможність банківської системи своєчасно та в повному обсязі розрахуватися за своїми зобов'язаннями, простежується негативна тенденція приросту власного капіталу, а значення прибутковості капіталу та активів відображають неефективне їх використання. Особливо негативна тенденція зміни системи індикаторів рівня капіталізації банків спостерігалася протягом 2014-2015 років, що свідчить про значне падіння потенціалу банків протидіяти можливому банкрутству.

3. Наявність значного обсягу проблемної кредитної заборгованості банків негативно впливає, як на якість їх кредитних портфелів, так і на обсяг їх власного капіталу. Це, в свою чергу, призводить до зменшення нормативу (Н2) – достатності регулятивного капіталу, знижує ефективність банківської діяльності, довіру інвесторів до банківської системи та значно ускладнює можливості кредитування економіки країни. Як результат потерпають банки (традиційно основні доходи вони отримують від кредитування) та економіка країни, яка не отримує достатнього фінансування в кризовий час.

4. Побудована нами трендова модель впливу недіючих кредитів на власний капітал банку свідчить про їх залежність. Так при зростанні недіючих кредитів на 1 млрд грн власний капітал банку має зрости на 1,3184 млрд грн для покриття ризиків за активними операціями вітчизняних банків. Побудована модель є адекватною, адже коефіцієнт детермінації показує, що 71,2% варіації власного капіталу пояснюється зміною проблемних кредитів банків. Кореляційно-регресна модель підтвердила точність трендової моделі. У той же час виявлено, що за даними 2015 року модель втрачає точність, адже лише 41,1% варіації власного капіталу пояснюється зміною проблемних кредитів банків. Вважаємо, що причиною такого розриву є неповна інформація оприлюднена НБУ щодо діяльності банків у 2015 році, зокрема відсутні статистичні дані про діяльність неплатоспроможних банків, що й призвело до розриву тенденції.

Отже, можливість протидіяти банкрутству будь-якого банку значною мірою залежить від рівня його капіталізації. Достатній за обсягом, належним чином збалансований власний капітал дає змогу забезпечувати банку необхідний рівень прибутковості, ліквідності та платоспроможності, що в свою чергу забезпечує довіру клієнтів, позитивну репутацію та можливість протидіяти загрозам, кризовим явищам та банкрутству.

Література

1. Банківський нагляд. Основні показники діяльності банків України // Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798
2. Внутрішній валовий продукт / Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Коваленко В.В. Оцінка впливу монетарної та регуляторної політики центрального банку на розвиток банківського капіталу / В.В. Коваленко, В.П. Прадун // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №6. – С. 16–27.
4. Кіндзерський Ю. Засади формування ефективної моделі банку розвитку в Україні / Ю. Кіндзерський // Економіка України. – 2011. – № 10. – С. 41–53.
5. Рейтинг проблемності кредитних портфелів – 2014 [Електронний ресурс] // Фінансово-економічний журнал «Forbes» Україна. – Режим доступу : <http://forbes.net.ua/ua/business/1379442-rejting-problemnosti-kreditnih-portfeliv-2014>

References

1. Bankivs'kyu nahlyad. Osnovni pokaznyky diyal'nosti bankiv Ukrayiny. Ofitsiynny sayt NBU. URL: http://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798
2. Vnutrishniy valovyy produkt. Derzhavna sluzhba statystyky. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Kovalenko V.V. Otsinka vplyvu monetarnoyi ta rehulyatormoyi polityky tsentral'noho banku na rozvytok bankivs'koho kapitalu / V.V. Kovalenko, V.P. Pradun // Aktual'ni problemy ekonomiky. – 2006. – 6. – S. 16–27.
4. Kindzers'kyu Yu. Zasady formuvannya efektyvnoyi modeli banku rozvytku v Ukrayini / Yu. Kindzers'kyu // Ekonomika Ukrayiny. – 2011. – 10. – S. 41 – 53.
5. Reytynh problemnosti kredytnykh portfeliv - 2014 / Finansovo-ekonomichnyy zhurnal «Forbes» Ukrayina. URL: <http://forbes.net.ua/ua/business/1379442-rejting-problemnosti-kreditnih-portfeliv-2014>

Рецензія/Peer review : 20.11.2017
Надрукована/Printed :23.12.2017
Рецензент: д.е.н., проф. Хрущ Н.А.